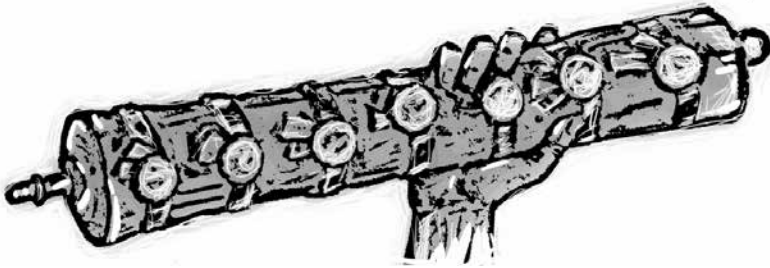


Litiiso tse Supileng



SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa thuto ea Beke ena, Bala:

Tšen. 6:1–14, Lev. 26:21–26, Ezek. 4:16, Deut. 32:43, 2 Ba-Thess. 1:7–10.

Temana ea Khopolo:

“Ba bina sefela se secha, ba re: U loketse ho nka buka, le ho manolla litiiso tsa eona; hobane u no u hlajoe, 'me ua lopollela Molimo, ka mali a hao, batho ba mefuta eohle, le ba lipuo tsohle, le ba merabe eohle, le ba lichaba tsohle; 'me u ba beile marena le baprista ho Molimo oa rōna, 'me ba tla busa holim'a lefatše.” (Tšenolo 5:9, 10).

Tšenolo 6 e ntšetsa pele likhaolo tsa 4–5, tse hlalolang Krete, eo, ka ho nka buka e tiisitsoeng, o ile a fumana hape se ileng sa lahleha ka Adama. Joale o loketse ho manolla litiiso tsa buka le ho ntšetsa pele morero oa topollo hore o phethahale ka ho fetisisa. Pentekonta e ile ea tšoaqa qaleho ea khaso ea Evangeli, eo ka eona Krete a atolosang 'muso oa hae. Ka hona, ho manolla litiiso ho supa khaso ea Evangeli, e ile ea qala ka Pentekonta, le litlamorao tsa ho latola Evangeli. Ho buloa ha tiiso ea bosupa e bile e le tiiso ea ho qetela e re tlisa qetellong ea nalane ea lefatše.

Tšenolo 3:21 e re fa senotlolo ho se ka boleloang ke litiiso tse supileng: “Ea hlongang, ke tla mo fa ho lula le 'na teroneng ea ka, joalo ka ha le 'na ke hlotse, 'me ke lutse le Ntate teroneng ea hae’”. Likhaolo 4, 5 li re bolella ka ho hlola ha Krete le ho phahamisetsoa ha hae teroneng ea Molimo, 'me khaolo ea 7 ka bahloli ka pela terone ea Krete. Ka hona, khaolo ea 6 e bua ka batho ba Molimo nakong ea ho hlola ha bonae le hore ba tle ba be le karolo teroneng ea Jesu.

**Ihute thuto ea Beke ena ho lokisetsa Sabatha, 2 Hlakola.*

Ho Manolloa Tiiso ea Pele

Bala Tšenolo 6:1–8 'moho le Levitike 26:21–26 le Mattheu 24:1–14. Ela hloko mantsoe a bohlokoa a tšoanang litemaneng tseena. U ithuta eng ka moelelo oa litiiso tse 'ne tse qalang u ipapisitse le ho tšoana hoo?

Liketsahalo tsa litiiso tse supileng li lokela ho utloisisoa ka moelelo oa lithohako tsa selekane sa Testamente ea Khale, tse hlalosoang ka sabole, tlala, mafu a seoa, le libatana tsa naha (Lev. 26:21–26). Ezekiele e libitsa “likahlolo tsa Molimo tse mpe” (Ezek. 14:21). E ne e le likahlolo tsa ho kena tseleng tseo Molimo, ha a ne a batla ho tsosa maemo a semoea a batho ba hae, a neng a ba otlala ka tsona ha ba ne ba sa tšepahalle selekane. Ka tsela e tšoanang, lipalami tse 'ne tsa lipere ke mekhoha eo Molimo a e sebelisang ho boloka batho ba hae ba le malala-a-laotsoe ha ba ntse ba emetse ho khutla ha Jesu.

Hape ho na le ho tšoana ho hoholo lipakeng tsa litiiso tse 'ne tsa pele le Mattheu 24:4–14, moo Jesu a hlalolang ka se tla etsahala lefatšeng. Lipalami tse 'ne tsa lipere ke mekhoha eo Molimo a e sebelisang ho boloka batho ba hae tseleng e nepahetseng ka hoba hopotsa hore lefatše lena, joalo kaha le le tjena, ha se lehae la bona.

Leha e le setšoantšo, Tšenolo 6:1, 2 e bua ka tlhoho hape. E tlisa kelellong Tšenolo 19:11–16, e bontšang Krete a palame pere e tšoeu le ho etella lebotho la leholimo pele ho ea ntoeng ea ho qetela ea nalane ea lefatše. E le letšoao la bohloeki, 'mala o mosoeu hangata o amahannoga le Krete le balateli ba hae. Mopalami oa pere o tšoeu sabole 'me o fuoa moqhaka, e tlang setšoantšo sa Molimo Testamenteng ea Khale moo a palameng pere ka seqha letsohong la hae ho hlola lira tsa sechaba sa hae (Ba-Hab. 3:8–13; Pes. 45:4, 5). Lentsoe la se-Gerike bakeng sa moqhaka ke stephanos, eleng moqhaka oa tlhoho (Tšen. 2:10, 3:11). Mopalami enoa ke mohloli ea tsoelang pele ho hlola.

Pono ea tiiso ea pele e hlalosa khaso ea Evangeli, e ileng ea qala ka matla ka Pentekonta, eo ka eona Krete a qalileng ho atolosa puso ea hae. Ho ne ho na le libaka tse ngata, le kajeno li sa le teng, tse lokelang ha haptjoa le hore batho ba bangata e be balateli ba Jesu, ho fihlela tlhoho e phethahetseng e fihleloa ka ho hlaha ha Krete ka khanya.

Ka boporofeta, pono ea tiiso ea pele e supa molaetsa oa kereke ea Efese; e hlalosa nako ea boapostola eo ka eona Evangeli e ileng ea pharalla ka potlako lefatšeng (Ba-Kol. 1:23).

Hobaneng re lokela ho hopola kamehla hore ho Krete re ka lehlakoreng le hlohang, ho sa natsoe maemo a rōna a joale?

Tiiso ea Bobeli le ea Boraro

Bala Tšenolo 6:3, 4. Ho ipapisitsoe le tthaloso eea pere e khunong le mopalami oa eona, ho buuoa ka eng mo malebana le Evangeli?

Bo-khunong ke 'mala oa mali. Mopalami o na le sabole e kholo 'me o lumeletsoe ho nka khotso lefatšeng, e leng se bulang tsela hore batho ba bolaeane. Tiisoe ea bobeli e hlalosa litlamorao tsa ho latola Evangeli. Ha Kreste a ntsa a loana ntoa ea semoea ka ho rutoa ha lentsoe, matla a bobe a tlang khanyetso e matla. 'Me litlhoriso li ea latela. Mopalami ha se eena ea bolaeang. Empa, o nka khotso lefatšeng, 'me ka lebaka leo, litlhoriso li ea latela. (Sheba Matt. 10:34.)

Bala Tšenolo 6:5, 6 'moho le Levitike 26:26, le Ezekiele 4:16. Ho ipapisitsoe le tthaloso ea mopalami oa pere e ntšo, ke bonnete ba amanang le khaso ea Evangeli boo ho buuoaang ka bona?

Mopalami oa pere e ntšo o tšoere sekala sa ho lekanya lijo. Phatlalatsa ea etsoa: “‘Khala e le 'ngoe ea koro e rekoa ka denare, le khala tse tharo tsa harese ka denare’” (Tšen. 6:6). Karolong eo ea lefatše, koro, oli, le veine e ne e le lithoko tsa mantlha (Deut. 11:14). Ho ja bohobe ka ho bekha ka hloko koro ho ne ho supa tlhokahalo e kholo kapa tlala (Lev. 26:26, Ezek. 4:16). Matsatsing a Johanne, denare e ne ele moputso oa letsatsi (Matt. 20:2). Maemong a tloaelehileng, moputso oa letsatsi o ne o ka reka lithoko tsohle tsa lelapa tsa letsatsi leo. Leha hole joalo, tlala e ne e tla nyolla theko e tloaelehileng. Ponong ea tiiso ea boraro, ho ne ho tla nka tšebeso ea letsatsi lohle ho ka reka feela lijo tse lekanang motho a le mong. E le ho fepa lelapa le le nyenyane, moputso oa letsatsi o ne o tla sebelisoa ho reka khala tse tharo tsa harese, lijo tse theko e tlase bakeng sa bafumanehi.

Pono ea tiiso ea boraro e tsoela pele ho supa litholoana tsa ho latola Evangeli. Haeba pere e tšoeu e emela khaso ea Evangeli, pere e ntšo e supa bo sieo ba Evangeli. Koro ka Bibeleng e emela lentsoe la Molimo (Luka 8:11). Ho latola Evangeli ruri ho tlisa tlala e kholo ea lentsoe la Molimo e tsoanang le e porofetiloeng ke Amose (Amose 8:11–13).

Pono ea Tiiso ea bone

Bala Tšenolo 6:7, 8. Ke pono efe moo eo ho buuoang ka eona? Pono ee e amana joang le ee tlileng pele?

'Mala oa pere ea tiiso ea bone o hlalosoa ke lentsoe la se-Gerike chloros, eleng 'mala oa molora - oa setopo se bolang. Lebitso la mopalami oa eona ke lefu; 'me o setsoe morao ke lihele, nǎgalo ea bafu. Bobeli bona bo lumeletsoe ho timetsa batho ka sabole, tlala, lefu, le libatana tsa naha holima karolo ea bone ea lefatše. Tiiso ea bone e tlisa tlokotsi le lefu. Setšoantšoang ke pono ena ke 'nete ea tlala ea semoea ea lentsoe la Molimo ka lebaka la ho latola Evangeli eo qetellong e isang lefung la semoea. Litaba tse monate ke hore matla a lefu le nǎgalo ea bafu a lekanyelitsoe; li fuloe matla holima karolo e itseng (ea bone) ewa lefatše. Jesu o re tiisetša hore o na le linotlolo tsa nǎgalo ea bafu le lefu (sheba Tšen. 1:18).

Hlahloba hape likateng tsa melaetsa e eang likerekeng tsa Ba-Efese, Sarda, Pergame, le Thyatire ho Tšenolo 2. Bapisa maemo likerekeng tseo le manollo ea litiiso tse 'ne tsa pele. Ke ho tšoana hofe hoo u ho boning lipakeng tsa tsona?

Liketsahalo tsa litiiso tse supileng li bontša bokamoso ba kereke. Joalo ka ha ho bile joalo ka likereke tse supileng, litiiso li supa linako tse fapakaneng tsa nalane ea Bokreste. Nakong ea baapostola evangeli e ile ea pharalla ka potlako ho ea ka lefatše lohle. Sena se ile sa latloa ke lithoriso 'musong oa Roma, ho tloha qetellong ea lekholo la pele la lilemo ho isa maqalong a lekholo la bone la lilemo, joalo ka ha bontšitsoe liketsahalong tsa tiiso ea bobeli. Tiiso ea boraro e supa nako ea ho rekisa ka 'nete ea lekholo la bone le la bohlanano la lilemo, tse ileng tsa bonoa ka tlala ea semoea ea Bibe, e ileng ea isa "mengoaheng ea lefifi." Tiiso ea bone e hlalosa lefu la semoea le ileng la bonahala hara Bokreste nakong eo ea mengoaha ea lefifi.

Tšenolo 6:6 e bolela hore "ole le veine" li ke ke tsa angoa ke tlala ea kotsi ea tiiso ea boraro. Ole e emela Moea o Halalelang, 'me veine ke pholoho e fumanoang ho Jesu Krete. See se re bolella eng ka taba hore leha lentsoe la Molimo, le fumaneha ka thata, Moea o Halelang o ntse o le tšebetsong le hore pholoho e ntse e fumaneha bakeng sa bohle ba batlang 'nete?

Ho Manolloa Tiiso ea bohloko

Baka Tšenolo 6:9, 10. Ho etsahala'ng mo?

Lentsoe moea (soul) ka Bibeleng le bolela botho kaofela (Gen. 2:7). Lefu la batho ba Molimo ba tšepahalang le ho hlorigo mona le bontšoa ka mali a sehlabelo a tšolleloang aletareng ea mahlabelo ho ipapisitsoe le tabernakele ea lefatše (Exoda 29:12, Lev. 4:7). Batho ba Molimo ba bileng kotsing ea ho hlokeloa toka le ho bolaoa ka lebaka la botšepahi ba bona Evangeling. Ba lla ho Molimo, ba mo kopa hore a kene lipakeng le ho ba pheteletsa. Litemana tsena li bua ka ho hloka toka ho etsoang mona lefatšeng; ha li bolele letho ka boemo ba bafu.

Bala Tšenolo 6:11 'moho le Deuteronoma 32:43 le Pesaleme 79:10. Leholimo le ile la arabela thapelo ea batho ba ileng ba bolaeloa tumelo joang?

Bahalaleli ba bolaetsoeng tumelo ea bona ba ile ba fua liaparo tse tšoeu tse boelang ho loka ha Krete, ho isang phetetsog ea bona—Mphoo ea hae ho ba amohelang neo ea Hae ea mohau (Tšen. 3:5, 19:8). Eaba, ba bolelloa hore ba lokela ho phomola ho fihlela balekane ba bona, ba neng ba tla feta maiphihlelong a tšoanang ba phethetse. Ho bohlokoa ho ela hloko hore temana ea se-Gerike ho Tšenolo 6:11 ha e na lentsoe palo. Tšenolo ha e buoe ka palo bahalaleli ba bolailoeng e lokeloang ho fihleloa pele krete a khutla empa ka phethahalo malebana le limelo tsa bona. Batho ba Molimo ba phethahatsoa ka seaparo sa ho loka ha Krete, e seng ka liketso tsa bona (Tšen. 7:9, 10). Bahalaleli ba bolailoeng ba ke ke ba tsosoa le ho pheteletsoa ho fihlela ho khutla labobeli ha Krete le ho qalea ha lilemo tse sekete (Tšen. 20:4). Leha pono ea tiiso ea bohloko e ka sebelisoa ho supa nalane ea mangoaha ea lefifi, eo limilione li ileng tsa bolaoa ka lebaka la botšepahi, hape e tlisa kelellong maiphihlelo a matšoenyeho a batho ba Molimo nalaneng, ho tloha nakong ea Abele (Gen. 4:10) ho fihlela phetsetso ea o qetela ea “mali a bahlanka ba oona” (Tšen. 19:2).

“Morena ea halalelang oa 'nete, U tla lieha ho le ho kae?” e bile selo sa bohloko ba bana ba Molimo naleng eohle. Ke mang ea so kang a loantšana le ho hloka toka bophelong boo? Ke matšelisoso afe ao u a tholang ponong ea tiiso ea bohloko, ho tseba hore ka letsatsi le leng toka ruri e tla phethoa?

Ho Manolloa Tiiso ea Botšelela

Tiisong ea bohloano, re bona bana ba Molimo ba hlokeloa toka lefatšeng, ba llela namolelo ea Molimo molemong oa bona. Nako e fihlile ea hore Molimo a kene lipakeng e le karabo ea lithapelo tsa bana ba hae.

Bala Tšenolo 6:12–14 'moho le Mattheu 24:29, 30 le 2 Ba-Thesalonika 1:7–10. Ho senoloa eng mo?

Lipontšo tsa tiiso ea botšelela ke tse boletsoeng ke Jesu ho Mattheu 24:29, 30, tse neng li lokela ho hlaha qetellong ea “mahlomola a maholo” (Tšen. 7:14) a mengoaha ea lefifi e neng e etella pele ho khutla la bobeli. Letsatsi, le khoeli, le “linaleli”, le maholimo ha li ea tšoašisa mona. Tšebeliso ea mantsoe joalo ka kapa ele tšoaetšong ea tatellano ea lintho tsa sebele kapa ketsahalo—letsatsi la e-ba letšo joalo ka mokotla oa bolitse, 'me khoeli ea e-ba joalo ka mali, linaleli tsa leholimo tsa oela lefatšeng, joalo ka lifeie tse tala ha sefate sa tsona se tsukutloa ke moea o fokang ka matla, 'me leholimo la finahana joalo ka lengolo. Bakreste lefatšeng la bophirimela ba ile ba bona tšisinyehoa ea lefatše ea Lisbona ka 1755, letsatsi la fifala ka la 19 Motšeanong, 1780, le ileng la bonoa ke ba bochabela ho New York le boroa ba England e Ncha, le ho oela ha linaleli ho hlollang holima leoatle la Atlantic ka la 13 Pulungoana, 1833, phethahalo ea boporofeta e malebana le ho tla ha Jesu. Sena hape se ile sa etella pele letoto la litsosoloso tse ileng tsa tsejoa ka hore ka tsosoloso e kholo ea ho tla la bobeli.

Bala Tšenolo 6:15–17 'moho le 19:11–21. Hpe bala Esaia 2:19, Hosea 10:8, le Luka 23:30. Liketsahalo li supa batho ka litsela tsohle tsa bophelo na le matsoalong ba leka ho ipata tšabong e kholo ea ho tla ha Krete. Ba bitsa mafika le lithaba ho pata e le ho ba sireletsa “‘pel’a sefahleho sa Ea lutseng teroneng le pela bohale ba konyana” (Tšen. 6:16). Nako e fihlile hore toka e phethahatsoe ha Krete a tla “ho tlotlisoa bahalaleling ba Hae” (2 Ba-Thess. 1:10). Qetello ea bona e hlalositsoe ho Tšenolo 19:17–21.

Pono e qetella ka potso e ikabileng ka ba oetsoeng ke tšoho holimo: “‘Hobane letsatsi le lehola la khalefo ea oona le chabile, 'me ho ka ema mang?’” (6:17; sheba hape Nah. 1:6, Mal. 3:2). Karabo potsonh eo e fanoe ho Tšenolo 7:4—ba tla khona ho ema letsatsing leo ke batho ba Molimo ba tšoaileloeng.

“Empa ke mang ea ka mamellang letsatsi la ho tla ha hae?”(Mal. 3:2). U ka arabela potso eo joang, 'me ka baka a fe a Bibe ao u ka fanang ka oona? Tlisa karabo ea hao ka sehlopheng ka Sabatha.

Khopolo e Eketsehileng:

Bala Ellen G. White, “The World’s Need,” pp. 457–460, ho *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*. Pono ea manollo ea litiiso tse supileng e supa ka tšoantšetso tlhokomelong ea Molimo bakeng sa bana ba hae lefatšeng. Joalo ka ha Kenneth A. Strand a supile: “Mangolong ho na le tiisetso ea hore Molimo e sa le a hlokometse sechaba sa hae: le hore nalaneng ka bo eona O ntse a le teng kamehla ho ba tiisa, le hore maqakabetsing a bofelelo O tla ba nea tokoloho ka botlalo le moputso oa mahala oa bophelong bo sa feleng. Buka ea Tšenolo e nka le ho pharalla ka makhethe ka sehlooho sona sena, ’me ka hona Tšenolo ha ho ka tsela e itseng eo e ka bang boporofeta bo tsoileng lekoteng linglilong tsa Bibeletse ka kakaretso; e bolela eona khubu le ’moko oa molaetsa oa Bibeletse. Ruri, joalo ka ha Tšenolo e supa ka matla, ea ‘Phelang’—eena ea hlotseng lefu le lebitla (1:18)—a ke ke a lahla balateli ba hae ba tšepahalang le hore ha ba bolaeloa tumelo ea bona e ntse e le bahloli (12:11), “moqhaka oa bophelo’ o ba emetse (sheba 2:10; 21:1–4; le 22:4).”—Kenneth A. Strand, “Lihloho tse suileng: Na li emetse babusi ba baholo ba Roma?” ho *Symposium on Tšenolo*—Book 2, Daniel and Tšenolo Committee Series (Silver Spring, Md.: Biblical Research Institute, 1992), vol. 7, p. 206.

Lipotso tsa Puisano:

1. Ke lithuto life tsa bohlokoa tseo u ithutileng tsona ponong ea ho manolloa ha litiiso tse supileng? Hobaneng, haeba ha ho letho le leng, e lokelang ho u bontša hore, ho sa tsotellehe hore na lintho limpe ha kae lefatšeng, Molimo o ntsa matla ‘ohle, ’me qetellong litšepiso tsohle tseo a nang le tsona ka Krete li tla phetheha?
2. Nahanisisa polelo ena: “Kereke ke se sebelisoa se khethiloeng sa Molimo bakeng sa pholoho ea batho. E hlophiselitsoe bosebeletsi, ’me thomo ea eona ke ho isa Evangeli lefatšeng.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 9. Nahana ka kereke ea hao ea lehae. Ke joang e ka tšepahalang haholo e hore e tle e fihlele batho ka molaetsa oa Evangeli?
3. Ka sehlopheng, tlisa karabo ea hao ea potso ea ho qetela ea Labone. Ke mang ea mamellang letsatsi la ho tla ha Hae, ’me ke hobaneng ba ka mamella? Bolela seo karabo ea hao e leng sona malebana le ka moo re lokelang ho phela kateng e le hore re lule re le malala-a-laotsoe bakeng sa letsatsi la khutla ha Hae.